

Som allerede nævnt, er det de første egentlige vægkort over Grønland beregnet til skolebrug, og der er her samlet et stort antal geografiske oplysninger, som ikke tidligere har været fremstillet i denne form til brug for undervisningen. Der vil dog stadig være brug for det officielle Grønlandskort i en målestok egnet til vægkort og med et sådant indhold, at det kan bruges både til undervisningsbrug og til videnskabelig demonstration.

Børge Fristrup.

Peter Freuchens Bog om de Syv Have. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag. København 1959. 17 × 24 cm. 365 sider, 24 pl. Kr. 42,—.

Oceanografi i populær form gives af Peter Freuchen i klassisk stil. En oplagt gavebog, der fra geografisk side kun kan følges af de bedste ønsker. Man får lyst til at fortsætte studiet af den side af oceanografien, som nu ligger nærmest ens egne interesser, og bogen spænder vidt. Geografiske data suppleres med havenes geologi og biologi efterfulgt af historiske oplysninger samt, som en yderst vigtig del, opdagelsesrejsernes søhistorie, givet og vurderet af en fagmand. Billedet afrundes med myter og sagn samt havenes økonomiske betydning. Det er en fornøjelse at afse tid til læsning.

N. Kingo Jacobsen.

Oldenburg mit Umgebung um 1790. Herausgegeben von der Historische, Kommission für Niedersachsen. Særtryk af: Niedersächsischer Städteatlas III. Ernst Völker, Kartogr. Verlag, Oldenburg 1960.

Det her foreliggende kort i: 1:25.000 er et af 28 fogderikort (Oldenburgische Vogteikarte), der udarbejdedes i årene 1782–1799 under ledelse af naturforskeren G. C. Oeder, forfatteren til den i 1762–66 udkomne berømte »Flora Danica«. Han blev efter Struenses fald forvist fra København til Oldenburg, hvor han bl. a. fik til opgave at udfærdige de ovennævnte kort. Disse »Vogteikarte« nåede aldrig at blive trykt, og i de efterfølgende år blev manuskriptkortene stærkt makulerede ved overtegning til brug for nymatrikuleringer. Det her foreliggende nytegnede kort fremtræder som ottefarvet særkort over Oldenburgregionen og kan direkte sammenlignes med det moderne kort over Stor-Oldenburg (Topographische Karte 1:25.000, 2815 Oldenburg). Af kortets indhold kan nævnes: agerland, overdrev, eng, højmose, skov, søer og vandløb, indsande samt bebyggelse, men der savnes en signaturforklaring. En kort tekst på omslaget redegør for kortets tilblivelse og videre historie.

Viggo Hansen.

A. E. Smailes: North England. (Regions of the British Isles, edited by W. G. East, M. A.). Thomas Nelson and Sons Ltd. London and Edinburgh 1960. 17 × 25 cm. 324 s. 50 sh.

Professor Smailes' bog om Nordengland er den første i en serie om de Britiske Øer, der vil komme til at omfatte 10 regionsbeskrivelser fra selve England, hvortil kommer en om Wales, to om Skotland og en om Irland. Smailes' North England svarer i omfatning stort set til den almindeligvis accepterede opfattelse af Nordengland, sådan som den bl. a. er

kommet til udtryk i *The Standard Regions of England and Wales* fra 1946. Bogen er et smukt eksempel på, hvordan en regionsbeskrivelse kan gøres levende og interessant, ikke alene for faggeografen, der glæder sig over den måde, hvorpå det fysiske og historiske milieu er flittigt brugt til forklaring af den økonomiske udvikling, men også for mange andre kredse, der herigennem lærer at forstå, at geografi ikke er dødt stof, når den kommer i den rette forfatters hænder. Smailes har den force, at han kender sine regioner personligt, og langt fra at nøjes med at opregne facts, så forstår han at give stoffet en personlig vurdering.

Hovedvægten er lagt på den industrielle udvikling og bysamfundenes vækst, måske fordi det falder naturligt i et så udpræget kulturskabt milieu som det engelske, men også fordi det er denne side af geografien, der er stærkest fremme i dagens debat i engelsk offentlighed, ikke mindst takket være de store planlægningsopgaver, der er en vigtig forudsætning for reorganiseringen af engelsk industri. Samtidig er det meget værdifuldt, at Smailes fremhæver den historiske udvikling som en vigtig faktor for forståelsen af det udviklede industrielle mønster. For den der ønsker at vide mere, er der en omfattende, systematisk bibliografi, og værket krydres yderligere af 46 fortrinlige billedplancher.

Viggo Hansen.

Margaret Davies: Wales in Maps. University of Wales Press. Cardiff 1958. 19 × 25 cm. 111 s. 2. udg. 1958. Pris 10/6.

Princippet i denne geografi over Wales er det, at venstresiden er et kort, mens højresiden er den til kortet svarende tekst. Med kun få afvigelser er dette system gennemført i værkets 5 hovedafsnit: den fysiske geografi, den historiske geografi, landbrug og bebyggelse, industri og handel, samt befolkning. I det fysiske afsnit er anvendt kortudsnit og dertil svarende blokdiagrammer. De sidste er ret groft udførte og har lighedspunkter med træsnit. Bogen er let overskuelig og giver mange og fyldige oplysninger, men det har næppe været nogen let opgave at tilpasse teksterne til siden. Typisk, som for næsten alle engelske geografier, er den vægt, der er lagt på den historiske og kulturelle baggrund. Bogen henvender sig især til elever på gymnasie- og seminarie-niveauet, med særlig interesse for hjemstavnsgeografi.

Viggo Hansen.

Henry Rees: British Ports and Shipping. George G. Harrap & Company, Ltd. London 1958. 14 × 21 cm. 304 s. 18 sh.

Inden for de her givne rammer (304 små sider) har det på forhånd været håbløst at give en blot nogenlunde fuldstændig redegørelse for et så vigtigt emne, som havnebyerne repræsenterer i Englands hele økonomi og udenrigshandel, og forfatteren har derfor valgt at lægge hovedvægten på en enkelt måneds aktivitet i de 13 store havne eller grupper af havne, som undersøgelsen omfatter. Man får her, efter en kort historisk redegørelse, besked om de enkelte dokkers udvikling og særlige funktioner samt de hertil hørende havneinstallationer. Men for den, der ikke er nøje inde i de enkelte dokkers placering eller i det mindste har billedet af havnene for sig, er det en stor mangel, at teksten kun er ledsaget af ganske få og